

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

SOZD ZDRUŽENI PROIZVAJALCI STROJNE OPREME

KLADIVAR

Glasilo delovne organizacije „KLADIVAR Žiri“

LETNIK 17

ŠT. 21

Žiri, maj 1987

**VSEM ČLANOM
KOLEKTIVA
ISKRENE ČESTITKE
OB PRAZNIKU DELA**

*Stojim pri plavžu ves ognjen
in v ognju dela v silnem lik skovan
na svojih plečih svet noseč titan
prepevam peserj novih dni povsodi,
kjer človek misli, dela, ljubi, hodi,
in v pesem vpletam zvok kladiva,
nakovala,
utrip srca in val ljubezni.*

PREGLED POSLOVANJA V LETU 1986 S CILJI ZA LETO 1987

Gospodarski načrt za leto 1986 je vseboval elemente resolucije o politiki izvajanja plana SR Slovenije za obdobje 1986–1990, v tekočem letu 1986.

Celotni prihodek smo načrtovali v višini 2,72 milijarde din, ustvarili smo ga 2,75 milijarde din, ustvarjeni prihodek je bil večji od načrtovanega z indeksom 101.

Porabo sredstev smo načrtovali v višini 1,49 milijarde din, porabili pa smo jih v višini 1,30 milijarde din. Poraba sredstev je bila manjša od načrtovane z indeksom 87.

Dohodek smo načrtovali v višini 1,23 milijarde din, ustvarili smo ga 1,45 milijarde din, ustvarjeni dohodek je bil večji od načrtovanega z indeksom 119.

Poslovne stroške smo načrtovali v višini 1,77 milijarde din, ustvarili smo jih v višini 1,79 milijarde din, ustvarjeni poslovni stroški so bili od načrtovanih večji z indeksom 101.

Čisti dohodek smo načrtovali v višini 0,95 milijarde din, ustvarili smo ga 0,96 milijarde din, ustvarjeni čisti dohodek je bil večji od načrtovanega z indeksom 102.

Bruto OD smo načrtovali v višini 0,59 milijarde din, ustvarili pa smo jih 0,65 milijarde din, ustvarjeni OD so bili večji od načrtovanih z indeksom 109.

Rezervni sklad smo načrtovali v višini 0,049 milijarde din, ustvarili pa smo ga 0,058 milijarde din, ustvarjeni rezervni sklad je bil večji od načrtovanega z indeksom 119.

Sklad skupne porabe smo načrtovali v višini 0,072 milijarde din, ustvarili smo ga 0,12 milijarde din, ustvarjeni sklad skupne porabe je bil večji od načrtovanega z indeksom 167.

Poslovni sklad smo načrtovali v višini 0,23 milijarde din, ustva-

Delovno vzdušje v knjigovodstvu

ri pa smo ga 0,095 milijarde din, ustvarili smo manjši poslovni sklad od načrtovanega z indeksom 41.

Največje odstopanje ustvarjenih parametrov od načrtovanih je na področju poslovnega sklada. Poslovnega sklada nismo uspeli ustvariti v načrtovani višini predvsem iz naslednjih razlogov:

Davek iz dohodka je v letu 1986 porastel abnormarno, z indeksom 314, ostali prispevki iz dohodka pa so porasli z indeksom 238, obresti od kreditov za osnovna sredstva pa z indeksom 335.

Ker so se nekateri poslovni stroški abnormarno povečali, je bila masa sredstev za čisti dohodek manjša kot bi lahko sklepali iz povečanega ustvarjenega dohodka. Poleg navedenih povečanih poslovnih stroškov, ki so negativno vplivali na formiranje poslovnega sklada, je negativno vplivala tudi delitev čistega dohodka na OD, ki so bili večji z indeksom 109 od načrtovanih, rezervni sklad, ki je bil večji z indeksom 119 od načrtovanega in sklad skupne porabe, ki je bil

večji z indeksom 167 od načrtovanega.

Pregled kvalitete poslovanja pa lahko osvetlimo tudi z dodatnimi kazalci, s katerimi analiziramo osnovna sredstva.

– koeficient odpisanosti osnovnih sredstev je 51 %

– Intenzivnost nabavljanja osnovnih sredstev 27,7 %

– Izpadanje osnovnih sredstev – indeks 31,7

– Efikasnost osnovnih sredstev je 121

– Tehnična opremljenost z opremo in stroji je 5.240.000 din na zaposlenega

– Tehnična struktura osnovnih sredstev pa je 269 %.

Analiza osnovnih sredstev, pri kateri upoštevamo le stroje in opremo, nam kaže dinamiko pri nabavljanju in izpadanju osnovnih sredstev. Poleg teh dveh kazalcev nam tudi kazalec tehnične opremljenosti daje pozitivno sliko, to je hiter tempo povečanja opremljenosti – na zaposlenega 5,24 miliona din.

Negativni trend pa nam že tretje leto zapored kaže kazalec efikasnosti osnovnih sredstev.

Za zaključek lahko ugotovimo, da so vsi pokazatelji v poslovnem letu 1986 sorazmerno dobri in da le poslovni sklad in efikasnost osnovnih sredstev nista bila dosežena v načrtovanih vrednostih.

Cilji v letu 1987

Na osnovi potreb trga v pogledu kvalitete, dobavnih rokov in cene, na osnovi stopnje opremljenosti delovne organizacije s stroji in opremo ter splošnega nivoja razvitosti so v poslovnem letu 1987 najvažnejše naloge:

Povečanje produktivnosti in povečanje akumulativnosti, gledano iz zornega kota svetovnega trga.

Negativne trende na področju efikasnosti osnovnih sredstev in akumulativnosti poslovnega leta 1986 je potrebno preusmeriti v pozitivno smer, ker nam le to daje opravičilo smeri razvoja našega proizvodnega programa, efektivne porabe družbenih sredstev ter visoke dinamike pri zaposlovanju.

Pričeti moramo uvajati pojem produktika že pri razvoju novih izdelkov in rekonstrukciji obstoječih.

Sedanji razvojni plan je orientiran predvsem na tehnični nivo kvalitete in pri koncipiranju novega izdelka ni dovolj upoštevana racionalna tehnološka zmožnost proizvodnje. Pri rekonstrukciji obstoječih izdelkov je problem še bolj pereč, ker s težavo rešujemo in dosegamo nivo kvalitete in zato zanemarjamo nujen vidik znižanja stroškov že s konstrukcijskimi rešitvami.

V letu 1987 je zato nujno preiti pri razvoju novih izdelkov in še posebej pri rekonstrukciji obstoječih ne samo na izboljšanje funkcije izdelkov ampak tudi na racionaliziranje konstrukcij.

Na področju tehnologije moramo poleg investicijsko podprte povečane produktivnosti, na obstoječe količine uvesti variantne časovne in materialne normative, ki nam bodo omogočili hitro presojo smiselnosti proizvodnje večjih količin izdelkov na osnovi katerih je trenutno izdelana tehnologija. V tehnologiji bomo spremenili odnos do postavljanja časovnih normativov, ki so danes na nivoju direktni upravljalec stroja in normirec, na nivoju tehničnega modela optimalnega izkoristka strojne opreme. Poleg tega moramo v tehnologiji rigorozno zmanjšati čas pri izdelavi variantnih ponudb glede na količino izdelkov in pri novem izdelku, kakor tudi pri rekonstruiranem, koncipirati postopek, ki bo omogočal variantno določanje potrošnikov časa na variantno optimalni strojni opremi.

Poleg razvoja konstruiranja novih izdelkov in tehnologije izdelave, ima velik vpliv na povečanje produktivnosti organizacija dela.

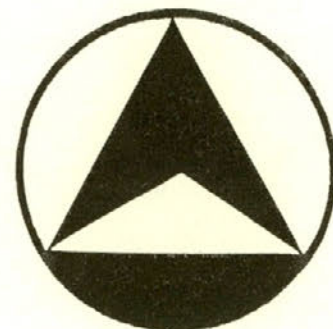
Pri planiranju prodaje, proizvodnje in nabave smo že dosegli določene rezultate, kar se je odrazilo na zmanjšanju potreb po obratnih sredstvih in nekoliko boljšem doseganju proizvodnih rokov.

Z nabavo računalniške opreme se nam na področju organizacije dela in produktivnosti tehnično poslovnih opravil in nalog odpirajo izredne možnosti, katere bodo zopet vplivale nazaj na povečanje fizične proizvodnje.

Uspeh delovne organizacije kot celote in tudi uspeh posameznih sektorjev bo v veliki meri odvisen od sposobnosti prodaje pri širitvi trga in s tem možnost povečanja serij, ki bodo omogočile uporabo racionalnejše tehnologije. Poleg sposobnosti pridobivanja novih tržišč pa je izrednega pomena sposobnost prodaje pri doseganju prodajnih cen. Količine in cene bodo imele pri nadaljnjem razvoju zelo velik vpliv, zato bo prodaja maks-

imalno angažirana na teh dveh področjih.

R. B.

— Sin moj, čas je, da se malo pogovoriva o spolni vzgoji . . .

— Seveda, očka. Kaj pa bi rad vedel?

• • •

V gostilni se zberejo lovci in beseda nanese na pasje prijatelje.

— Včasih se najde tak pes, ki je pametnejši od svojega gospodarja.

— Da, jaz sem nekoč imel takega . . . se hitro pohvali drugi lovec.

• • •

— Tovariš zdravnik, moj sin ima škrlatinko . . . telefonira zaskrbljeni oče.

— Vem, saj sem ga včeraj pregledal. Skrbite le, da ne pride v stik z drugimi.

— Ne razumete me. Sin je nato poljubil gospodinjstvo pomočnico.

— Nerodna reč. Potem moram tudi njo izolirati . . .

— Da, da . . . In jaz sem tudi poljubil našo pomočnico.

— Zdaj pa postaja res zapleteno. Potem ste se verjetno tudi vi okužili . . .

— In moja žena? Tudi njo sem namreč poljubil . . .

— Prekletó — potem bom pa verjetno tudi jaz zbolel.

• • •

— Mirko, kateri čas je to: moj oče ima denar . . .?

— Okrog prvega v mesecu, tovariš učitelj.

PRIČAKOVANJA V PROIZVODNJI V LETU 1987

Zapisal Milan Kopač

Za uvod kratka predstavitev PPS (proizvodno planskega sektorja). V PPS-u se odvijajo sledeče funkcije poslovnega procesa:

- letno, kvartalno, mesečno in tedensko planiranje proizvodnje sestavnih delov, komponent, sistemov,
- planiranje nabave materiala in orodja,
- nabava materiala in orodij,
- skladiščenje materiala, orodij in polizdelkov,
- izdelava polizdelkov, komponent in sistemov iz našega proizvodnega programa.

Za opravljanje teh del je zaposlenih okrog 150 delavcev.

Plan proizvodnje za leto 1987 je fizično večji za približno 15 % od plana za leto 1986. Utemeljitev tolikšnega povečanja plana je v tem, da smo plan v letu 1986 fizično presegli za 6 % in v tem, da smo v preteklih dveh letih veliko investirali tudi v proizvodno opremo (novi stroji) in zaposlili nove delavce. Z večjo produktivnostjo (sodobnejša tehnološka oprema), novimi stroji in novimi delavci bi morali

tudi v tem letu plan proizvodnje doseči.

Če nekoliko od bližje pogledamo v plan, se nam kaže sledeča slika. Elektromagnetov moramo letos narediti približno 13 % več kot smo jih lani, hidravličnih komponent približno enako, hidravličnih sistemov kar 22 % več, vibratorjev kar enkrat več, strežnih naprav enako veliko kot v letu 1986, pnevmo komponent nekaj manj kot lani in kar 30 % več mazalnikov. Tu je procent velik zaradi tega, ker bomo v tem letu poleg razdelilnikov naziva BEKA ponovno izdelovali tudi mazalnike MEM-5. Še bolj natančni podatki pa so na voljo v gospodarskem načrtu za leto 1987.

Približno dve tretjini proizvedene vrednosti odpade na hidravlične komponente in sisteme. V ta program se je vložilo tudi največ sredstev, tako da je sedaj tehnološko že zadovoljivo opremljen. Toliko o planu za leto 1987.

In kaj od njega pričakujemo v PPS?

Kot je že navedeno, pričakujemo, da bomo plan s pribli-

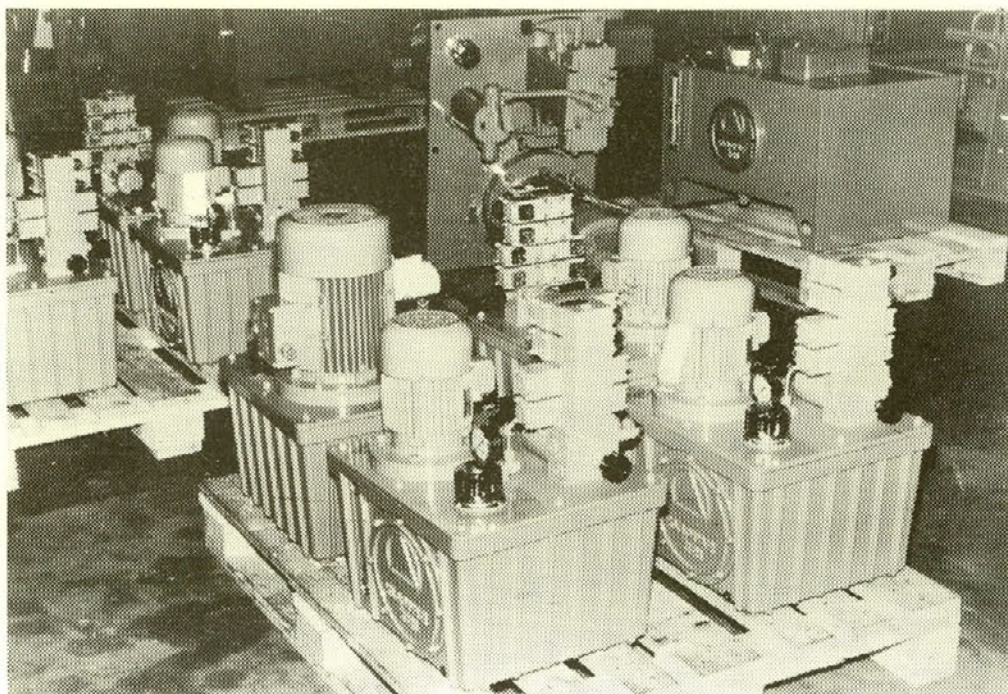
žno enakim naprežanjem kot leto prej dosegli. Problemi bodo s planom za vibratorje, ker je prevelik in s planom za hidravlične sisteme, ki je precej večji od lanskega, kapacitet in serijskih naročil pa nismo povečevali v isti smeri.

Težave, ki jih pričakujemo, so sledeče. Od vhodnih podatkov nam največ težav povzroča plan prodaje, ki je osnovna informacija za planiranje proizvodnje. Pri obstoječem načinu planiranja moramo v vsakem trenutku poznati strukturo proizvodov za štiri mesece naprej, oziroma na koncu enega kvartala za dva nova kvartala. S temi podatki potem lahko planiramo in razporejamo kapacitete in pravilno planiramo nabavo in reguliramo stanje skladišč. S takim načinom planiranja si zagotovimo zadovoljiv pretok materiala od skladišča do končnega proizvoda ter povečujemo koeficient obratovanja. Poleg tega je stanje na nabavnem trgu tako, da si krajših časov ne moremo privoščiti, saj je dobavni rok vseh važnejših materialov (jekla, odlitki, konti litina, tesnila, barvne kovine) najmanj tri mesece, ostalo pa je čas za obdelavo in montažo proizvodov.

Naslednja možna težava je jeklo Č. 1060. Trenutno smo že brez njega za elektromagnet MHR-06. V kolikor uvoznik tega materiala v mesecu aprilu ne dobavi, bodo nastale težave s proizvodnjo KV-10 in kasneje tudi ostalih elektromagnetov in krmilnikov.

Nove probleme pričakujemo tudi pri proizvodnji krmilnika HS-4/3-1/4" za FESTO. Njega v II. Q pričenjamo izdelovati iz lastnih sestavnih delov.

Pri kadrih bodo težave nastopile predvsem v tem, da ne bomo mogli vsem učencem zagotoviti nadaljnje zaposlitve, saj so delovna mesta že prenapolnjena in

Agregati že čakajo na kupca

se že kažejo določeni viški delovne sile. To je predvsem posledica nabave sodobnejše, produktivnejše opreme (obdelovalni

center, stroj za honanje, ploščinsko brušenje, stroj za notranje brušenje), s katero izdelujemo kvalitetne polizdelke, s

tem skrajšuje tudi čas montaže, to vse pa vpliva na potrebe po delovni sili.

Skratka, tehnološki časi se zmanjšujejo in tudi z nekoliko povečanim obsegom proizvodnje zaposlovanje ne bo moglo iti naprej s takim trendom kot do sedaj. Predvsem pa smemo zaposlovati samo še delavce z najmanj IV. stopnjo izobrazbe (kvalifikacija).

To je samo nekaj razmišljanj o „pričakovanih“ v proizvodnji v tem letu. Težav bo seveda mnogo več in različnejših, tako da „pričakujemo“ tudi kritiko na doseganje rokov in planov, organiziranost, slabo planiranje, slabo izkoriščanje delovnega časa, materiala in orodja in podobno.

Mi pa od vseh pričakujemo nekoliko več kritičnosti tudi do samega sebe.

Milan Kopač

SKLEPI SAMO- UPRAVNIH ORGANOV

8. REDNA SEJA DS z dne 21. 1. 1987

1. OO ZS „Kladivar“ Žiri se odobri delna dotacija v višini 800.000 din.

2. Sprejme se dopolnitve Samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev amortizacije članic ZPS

3. Potrdi se povečanje cen servisnih storitev in vibratorjev

4. Sprejme se Poslovník za obratovanje pretočne čistilne naprave in njeno vzdrževanje v oddelku galvane DO „Kladivar“

5. Sprejme se Pravilnik o ravnanju z nevarnimi snovmi in strupi s prilogama Navodilo o nabavi in hranjenju nevarnih snovi in strupov ter Program izobraževanja za delavce, ki pri svo-

jem delu ravnaajo z nevarnimi snovmi (navodilo za varno delo).

ZBOR DELAVCEV z dne 23. 2. 1987

1. Sprejme se poročilo in ocenitev rezultatov dela in poslovanja v poslovnem letu 1986

2. Sprejme se predlog o končni delitvi ustvarjenega dohodka v poslovnem letu 1986

3. Sredstva iz sklada skupne porabe se prenesejo na žiro račun kot posojila

9. REDNA SEJA DS z dne 23. 2. 1987

1. Sprejmejo se sklepi predlagani v zapisniku o izvedbi rednih letnih inventur v DO „Kladivar“

2. Sprejme se Aneks žt. 2 k Samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za gradnjo cest v industrijski coni Žiri

3. Sprejme in potrdi se poročilo in ocenitev rezultatov dela in poslovanja v poslovnem letu

1986 — zaključni račun in ugotovi se, da so delavci na zboru dne 23. 2. 1987 sprejeli in potrdili predlog končne delitve ustvarjenega dohodka v poslovnem letu 1986, to je za čas od 1. 1. 1986 do 31. 12. 1986

4. Sprejme se Samoupravni sporazum o skupni proizvodnji, izvozu in uvozu ter prerazporeditvi družbeno priznanih reprodukcijskih potreb

5. Odproda se O-tesnila v skupni vrednosti 2.368.215 din

6. Nabavi se naslednja oprema:

6.1. Namizna stiskalnica 2 kom za potrebe montaže HK po skupni predračunski vrednosti 184.386 din

6.2. Ura za registracijo časa v proizvodnji po predračunski vrednosti 397.432 din in stenske ure INSA — 4 kom po skupni predračunski vrednosti 150.000 din

6.3. Merilni instrument IVELL-1111 za potrebe VIV

6.4. Namizni računski stroj za potrebe knjigovodskega sek-

torja po predračunski vrednosti 280.000 din

6.5. Aparat Leister za varjenje plastike po predračunski vrednosti 472.034 din

6.6. Za potrebe RE Nova vas se nabavi naslednja pisarniška oprema:

- pisarniška miza P-0324	3 kom	625.714
- stol liftomat	3 kom	187.200
		<u>812.914</u>

6.7. Pristopi se k adaptaciji PO in FPS v okviru predračunske vrednosti

6.8. Pri adaptaciji prostorov RE Škofja Loka in splošnega sektorja zaradi inštaliranja novega računalnika v Žireh se nabavi naslednja dodatna oprema:

- modemi 2 para	(4 krat)	6.000.000
- pridobitev linije	2 kom	2.000.000
- kofil filtri	2 kom	200.000
- okenski klimatizerji	5 kom	1.500.000
- javljalci požara	2 kom	800.000
- ročni gasilski aparati	4 kom	200.000
- police za papir omara	2 kom	300.000
	2 kom	600.000
- pisalne mize	7 kom	1.460.000
- omare H	4 kom	480.000
- stoli liftomat	14 kom	873.600
- okenske mreže	2 kom	180.000
- kombiniran merilnik za mikroklimo	1 kom	120.000
		<u>14.714.200</u>

7. Sprejme se Sporazum o združevanju dela in sredstev za posodobitev materialne osnove dela v TO Gorenjske bolnišnice Jesenice

8. Za delegata v organe Medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko se imenuje tov. Ireno Uhan, zaposlena v DSSS DO Gostinstvo Škofja Loka

9. Za člana poslovnega odbora v zboru interne banke se imenuje tov. Mihaelo Kokalj, oec., za njeno namestnico pa tov. Andrejo Luznar, dipl. oec.

10. Za delegata v energetske skupnosti za območje občine Škofja Loka se imenuje tov. Antona Kastelca, zaposlenega v DO „Alpina“

11. Določijo se nove višine povračil stroškov, ki so jih imeli delavci pri opravljanju določenih del in nalog, in sicer za obdobje od 1. 1. 1987 do 31. 3. 1987

12. DO „Kladivar“ Žiri pristopi k Samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev rezerv za kritje izgube v DO Agrostroj Ljubljana v višini 9.119.486 din

13. DO „Kladivar“ Žiri pristopa k Samoupravnemu sporazumu za pokrivanje izgube v DO Gostinstvo, Alpetour, TOZD Žičnice Vogel za leto 1986 v višini 6,079.658 din

10. REDNA SEJA DS z dne 24. 3. 1987

1. Sprejme se poročilo o re-balansu plana režijskih stroškov za leto 1986

2. Gospodarski načrt za leto 1987 se sprejme in potrdi

3. Sprejme se plan za I kvartal 1987

4. Sprejme se plan za II kvartal 1987

5. Cene elektromagnetov, hidravličnih komponent in hidravličnih sistemov se povečajo linearno za 20,3 %

6. Sprejme se plan SOZD ZPS za leto 1987

7. OO ZS „Kladivar“ Žiri se odobri delna dotacija v višini 1.500.000 din

8. Nabavi se naslednja oprema:

8.1. Vibracijska pnevmatska brusilka KTP-90 2 kom v vrednosti 683.516 din

8.2. Enokanalni osciloskop z digitalnim spominom za območje do 20 MHz 1 kom v vrednosti 1,150.000 din

8.3. Tehnica do 1000 kg – 1 kom v vrednosti 450.000 din

8.4. Spenalka za karton tip 8200 Niko Železniki 1 kom v vrednosti 119.338 din

8.5. Računski stroj Vektor – 2 kom v vrednosti 377.000 din

8.6. Pisarniška oprema:

- omara H	4 kom	468.000
- strojepisna miza	2 kom	155.000
- pisalna miza P-0324	1 kom	194.625
- vrtljivi stol RV 8	3 kom	179.160
- risalna miza	1 kom	125.724
- klubska miza	1 kom	30.000
- klubski stoli	3 kom	135.000
		<u>1,287.509</u>

8.7. Industrijski montažni stol z naslonom in oporo za noge 2 kom v vrednosti 170.000 din

8.8. Fotokopirni stroj A-4 2 kom v vrednosti 3.286.000 din

8.9. Horizontalna tračna žaga HAP-280

8.10. Fleksibilni CNC revolver avtomat TS-62 M

9. Pristopi se k najetju IFC kredita kot pridružni član k

Delovni posnetek seje delavskega sveta

pakatu RIKO Ribnica v višini 600.000 US \$.

10. Iz naslova IFC kredita se nabavi naslednja oprema:

– stroj za termično raziglanje	178.000 US \$
– brezkončni brusilni stroj	223.000 US \$
– CNC univerzalna stružnica	151.000 US \$
– merilna oprema	48.000 US \$
	<hr/>
	600.000 US \$

11. Sprejme se Samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske SIS za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe Škofja Loka

12. Sprejme se Aneks k Samoupravnemu sporazumu za zobozdravstvene storitve za leto 1987

13. Sprejme se Samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske cestno-komunalne skupnosti Škofja Loka

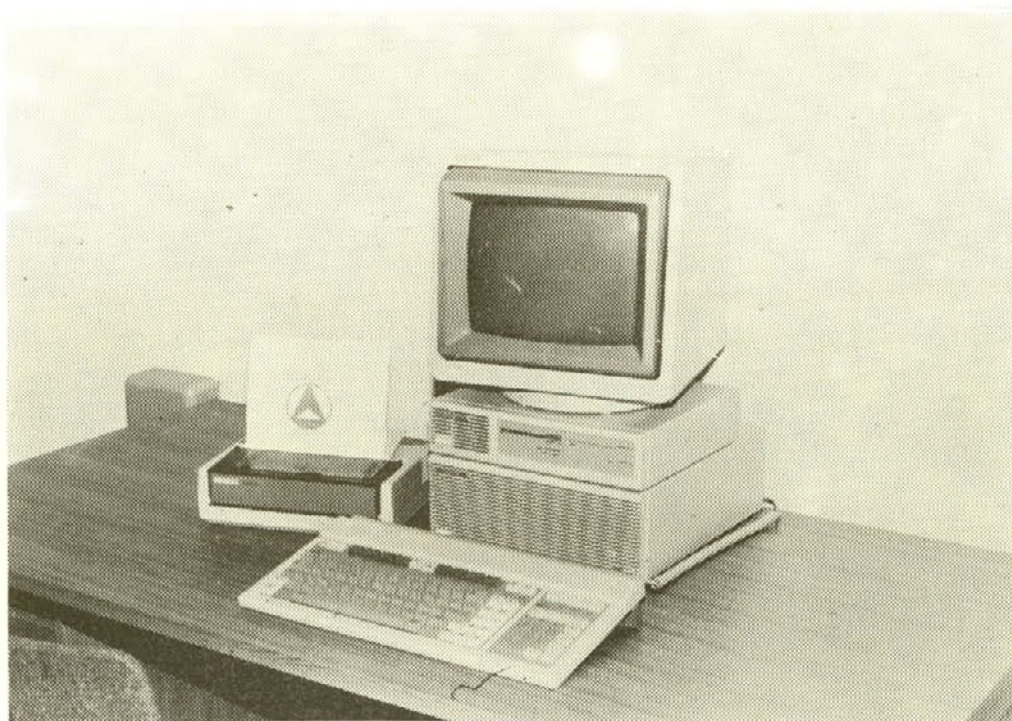
Marija Kolenc

ZANIMIVOSTI IZ DO

NOVO V RAZVOJNEM ODDELKU NOVA VAS

Lanskoletni Miklavž je bil tudi za našo delovno organizacijo radodaren, kajti ravno na dan njegovega godovanja je carina spustila iz svojih rok računalnik, ki je bil namenjen Kladivarju. Prvemu navalu navdušenja je seveda sledilo neizbežno razočaranje, kajti že za prvi zagon je bilo potrebno pregledati vsaj nekaj od devetih precej debelih knjig (seveda v angleščini), ki so prišle zraven.

To je za ameriške pojme osebni računalnik (Hewlett-Packard 9000 – serija 300 – stane pa približno 10.000 dolarjev), pri nas pa naj bi ga rabili za meritve v hidravliki.

Računalnik (Hewlett-Packard 9000 – serija 300)

Srce tega računalnika je Motorola 16-bitni mikroprocesor 68010, ki deluje v taktu 10 MHz-ure. Ima 524 K zlogov aktivnega spomina (RAM), kar pa se že kaže kot precejšnja omejitev v uporabi računalnika. Toliko prostega spomina ima namreč le ob vklopu, preden pa lahko začnemo z njim delati, mu moramo „naložiti“ tako imenovani sistem (operacijski sistem in programski jezik BASIC 4.0), kar lahko v najslabšem primeru zavzame celoten, nam dosegljivi spomin. V najslabšem primeru zato, ker sistem lahko sami izoblikujemo glede na to, kaj z njim mislimo početi (ali bomo uporabljali grafiko, računali z matrikami itd.). Kot trajni spomin uporablja 3,5 colske gibke diske s po 710 K zlogov prostora.

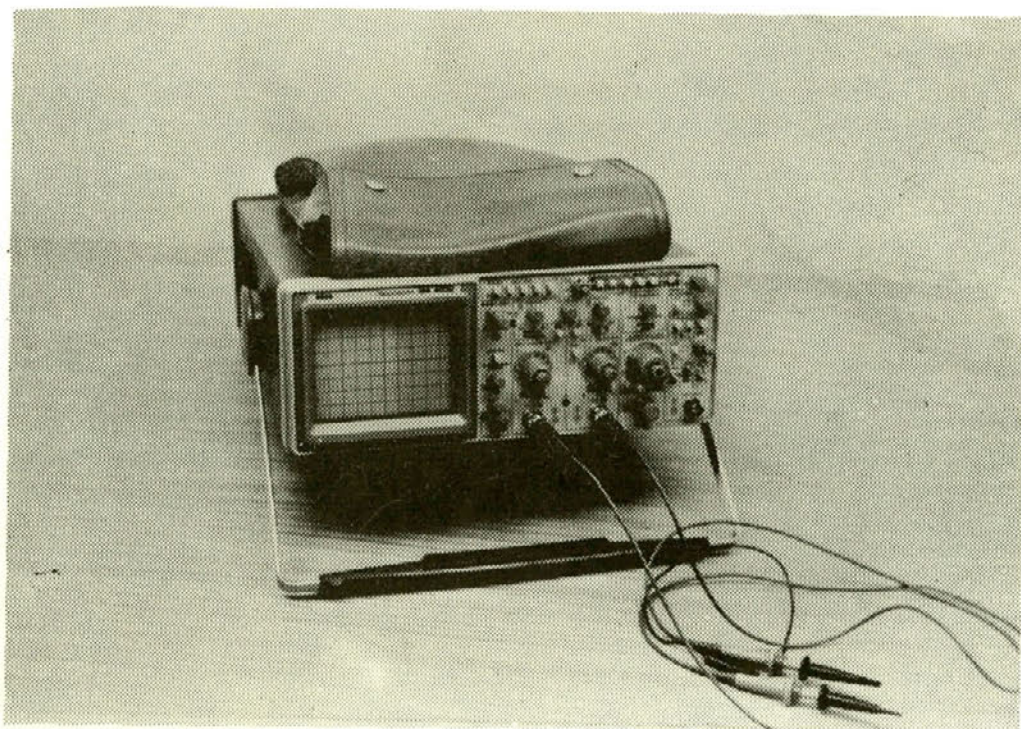
Za komuniciranje z zunanjim svetom uporablja paralelno komunikacijsko linijo HPIB (Hewlett Packard interface bus), ki se drži standarda IEEE 488–1978 in pa serijsko linijo RS 232 C, ki je najbolj razširjena v računalniškem svetu. Večina HP instrumentov, kot so multimetri, funkcijski generatorji, spektralni analizatorji, usmerniki, uporabljajo to HPIB linijo, tako da lahko z enim takim računalnikom hkrati uporabljamo več

instrumentov. Pri nas imamo sedaj samo en tak instrument (multimeter), z nabavo še nekaj le-teh pa bi nekatere meritve popolnoma avtomatizirali.

Dodatno povezavo z zunanjim svetom omogoča 7 kanalni analogno-digitalni pretvornik, ki pa žal lahko le sprejema podatke, oddajati pa jih ne more. Tako bomo lahko s to enoto istočasno merili na sedmih različnih merilnih točkah, rezultate meritev pa ustrezno obdelovali in predstavljali s printerjem v obliki tabel oziroma diagramov. Takoj moram povedati, da vse skupaj ni tako enostavno, saj je za vsako delo z računalnikom potreben ustrezen program, ki ga brez dobrega poznavanja računalnika ni možno napisati.

Kot sem že omenil, bo za popolnoma avtomatizirane meritve potrebno nabaviti še precej instrumentov, ki imajo možnost računalniškega upravljanja. Pri sedanjem računalniku pa bo seveda potrebno razširiti aktivni spomin, kar z dodatno RAM kartico ni poseben problem.

Druga novost pri nas v Novi vasi je osciloskop ISKRA TEKTRONIX 2230. To je dvo-kanalni 100 MHz osciloskop z digitalnim spominom, ki je nepogrešljiv instrument pri mer-

Osciloskop ISKRA TEKTRONIX

jenju in opazovanju električnih signalov. Uporabljali ga bomo pri razvoju elektronskih komponent in pa preko ustreznih merilnih pretvornikov tudi pri natančnih meritvah hidravličnih komponent (vklopni časi, prehodni pojavi itd.). V spominskem načinu delovanja lahko uporabljamo dva kazalca, ki jih lahko premikamo po opazovalni obliki signala, instrument pa nam sproti prikazuje napetostno in časovno razliko med kazalcema. Poleg tega imamo tudi možnost uporabe tako imenovanih menuev, ki nam omogočajo lažje manipuliranje z opazovanimi signali, in IEEE 488 vmesnik, preko katerega lahko sodelujemo z računalnikom.

Miro Bogataj

NOVA RAČUNALNIŠKA OPREMA (UVODNA INFORMACIJA)

Po nekajletnem uvajanju računalniške obdelave podatkov (računalniške obdelave tečejo v RC LTH na področju materialnega poslovanja, obdelave proizvodnih podatkov – kosovnice, tehnologija, planiranje, razpisa proizvodne dokumentacije – osebnih dohodkov ter osnovnih sredstev) smo ugotovili, da so potrebe po tovrstni obdelavi tako narasle, da je treba zagotoviti nabavo in instaliranje lastnega računalniškega sistema. Potreba po inštaliranju lastnega računalniškega sistema se kaže tudi v hitrejšem obdelovanju podatkov in informacij, interaktivno preko ustreznega števila terminalov pri uporabnikih, hitrosti delovanja sistema, ažurnejših obdelavah, vključitvi še dodatnih področij poslovanja v avtomatsko obdelavo, kakor tudi

v avtomatiziranju rutinskih poslov.

V skladu z razpisom Raziskovalne skupnosti Slovenije v letu 1986 se je tudi naša delovna organizacija prijavila na tako imenovani „Paket 86“. Naša delovna organizacija, ki je registrirana kot proizvajalna in raziskovalna organizacija, je izpolnjevala vse pogoje in je na podlagi pannelne razprave bila uvrščena kot najemnik raziskovalne opreme v sklopu Fakultete za strojništvo v Ljubljani. Odbor za raziskovalno infrastrukturo pri RSS je odobril nabavo opreme v netto višini 600.000 USA S, in sicer: Računalniški sistem za podporo CAD, CAM in SAQ. Skladno s tem smo se tudi dogovorili in specificirali opremo z dobaviteljem IDC Celovec po ponudbi 911/10–86 in ustreznim aneksom za odobreno višino 600.000 USA S. Istočasno je Fakulteta za strojništvo podpisala s firmo Intermercator najemno pogodbo in z našo delovno organizacijo ustrezno podnajemno pogodbo, firma Intermercator pa je naročila opremo pri dobavitelju IDC (Iskra Delta Computers) Celovec. IDC je HW opremo dobavil ob koncu leta 1986, SW opremo (operacijski sistemi, računalniški jeziki, itd.) pa je IDC dobavila marca 1987.

Pri odločitvi za nabavo računalniškega sistema za podporo CAD–CAM–CAQ od firme IDC – IDC Avstrija so prevladovali še naslednji parametri:

1. Primerjalna matrika po posameznih elementih sistema (SW in HW) izkazuje, da je ponujen sistem tudi po točkah najvišje.

2. Z IDC (DEC) HW opremo se v optimalnem obsegu in kvaliteti enotno podpira tako poslovni kot tehnični (grafika: modeliranje, konstruiranje, risanje) del poslovanja. To pomeni, da se nabava celotne opreme vrši pri enem proizvajalcu.

3. Enotna oprema in enaki oziroma zelo slični operacijski sistemi omogočajo kasnejše lažje komunikacijske povezave in povezavo posameznih računalniških sistemov v lokalne računalniške mreže (intergracija).

4. Servisiranje oziroma rezervne dele zagotavlja domača organizacija Iskra Delta po medsebojni pogodbi DEC – IDC – ISKRA Delta.

5. Veliko kapacitete in moči centralnega spomina: na mikro VAX-u (16 MB) in VAX-u 8200 (8 MB) za optimalno ceno (nasproti drugim ponudnikom), kar omogoča in zagotavlja optimalno hitrost delovanja, kakor tudi kasnejšo širitev sistema (in periferije). Nedvomno pa osnovna instalirana moč preprocesorja zagotavlja kvaliteten suport grafiki.

6. Na ponujen sistem se daje skupna garancija.

7. Šolanje je doma (Nova Gorica), del tega pa gre v ceno sistema.

8. Zagotovljena je nadaljnja HW in SW podpora.

9. ID razpolaga z ustreznim kadrom oziroma znanjem.

10. Ponudeni računalniški sistem je izdelan v novi tehnologiji.

Izmed sedmih variant konfiguracij računalniškega sistema za podporo CAD–CAM–CAQ je bila izbrana sedma varianta, in sicer: MWAX – Škofja Loka, WAX 8200 – Žiri.

Konfiguracija računalniškega sistema je naslednja:

Lokacija Žiri: VAX 8200 (8 MB CPU) s pripadajočim operacijskim sistemom, komunikacijskim in kontrolnim SW, kakor tudi pripadajočimi pogoni, streamer tračna enota, dva winchester diska (456 MB) z diskovnim pogonom, linijski tiskalnik, matrični tiskalniki, video terminali (13), grafična postaja RAMTEK z opremo in operacijskim ter aplikativnim SW, dodatna oprema za instalacijo in posamezne povezave.

Nevenka pri terminalu v tehnološkem oddelku

Lokacija Škofja Loka: MVAX, kabinetna izvedba (2 x 8 MB CPU), s pripadajočim operacijskim sistemom, komunikacijskim in kontrolnim SW, streamer tračna enota, winchester disk (456 MB) s pogonom, matrični tiskalnik in video terminal, grafična postaja RAMTEK z opremo in operacijskim ter aplikativnim SW. Kot aplikativni SW se pojavlja GEMOD, ki je namenjen računalniškemu modeliranju, konstruiranju, risanju.

Oba računalnika bosta med seboj povezana, v končni fazi pa naj bi bil celoten sistem vključen v javno omrežje za prenos podatkov JUPAK.

Posamezni deli računalniškega sistema so izdelki naslednjih firm:

1. računalnik VAX 8200, MVAX s pripadajočo opremo in SW – DEC (Digital Equipment Corporation),

2. grafične postaje – terminali – RAMTEK,

3. ploter – risalnik – CALCOMP,

4. linijski in matrični pisalniki – FUJI,

5. video terminali – PAKA 3000.

V tem sestavku sem želel podati le osnovno informacijo o pridobitvi lastnega računal-

niškega sistema. V letošnjem letu pa se bodo na tem področju odvijale posamezne aktivnosti kot je dokončna instalacija sistema, vzpostavitev oziroma instalacija SW opreme, vzpostavitev baze podatkov, prenos nekaterih že obstoječih obdelav itd., o čemer pa bom obveščal v naslednjih številkah biltena.

Bogdan Erznožnik

Jurček je sklical otroke na vasi, da se igrajo avtomobil, in je določil: „Jaz se bom peljal, ti boš spredaj pihal kot motor, vi štirje boste kolesa in ti Pepček boš pa zadaj kadil in smrdel!“

• • •

V črnilnik advokata dr. Cimpriča je padla muha. Domači sinček je rešil živalico iz črnega morja ter jo položil na beli papir. Po daljšem opazovanju pa je zaklical:

„Mamica, tukajle imam muho, ki prav tako piše kakor naš ata!“

• • •

Učitelj na sprehodu govori nekemu dečku: „Ti pa se vedno igraš le s porednimi dečki. Zakaj pa se ne igraš raje s pridnimi?“

Deček: „Ker njihove matere tega ne dovolijo.“

NUMERIČNI STROJ ZA NOTRANJE BRUŠENJE

V naši DO smo se odločili za nakup preciznega CNC stroja za notranje brušenje. Nakup tega stroja je bil nujen, saj lahko le z doseganjem kvalitete enakovredno nastopamo na domačem in tujem tržišču.

Nov brusilni stroj je računalniško numerično krmiljen. To pomeni, da so vsa izvajanja na stroju krmiljena preko računalnika, ki je v stroj vgrajen. Poleg tega pa lahko podatke, ki jih moramo v spomin računalnika vnesti, spreminjamo direktno preko tastature.

Stroj za notranje brušenje bomo uporabljali predvsem za fino obdelavo sten izvrtin, posnetji, stožčastih ter valjastih slepihal skozi njih lukenj ter čelno poravnavanje.

Ker so elementi v hidravliki obremenjeni z visokimi tlaki (do 320 barov), je nujnost po kvalitetnejši izdelavi še veliko večja.

Računalniško krmiljenje nam omogoča brezstopenjsko regulacijo hitrosti vseh gibov ter kompenzacijo napak, ki nastopajo z obrabo brusca. Dodatna merilna naprava, ki omogoča merjenje med samim brušenjem, nam nudi še dodatno kompenzacijo napak stroja ter s tem povečano natančnost izdelkov.

Poleg dimenzijske natančnosti nam novi stroj za notranje brušenje nudi tudi boljšo oblikovno natančnost. K slednji štejemo okroglost in koničnost. Dosedanji rezultati so pokazali, da novi brusilni stroj omogoča izdelavo v predpisanih zahtevah. Koničnost in ovalnost sta v območju 3 m.

Samo CNC krmiljenje nam daje na zaslonu pregledno sliko vseh procesnih funkcij, ki smo jih v stroj vložili. Funkcije so oblikovane po posebno prirejenih merilih, ki so sestavljeni specialno za notranje brušenje. Podatke, ki se nanašajo na oblikovanec, lahko vložimo ročno na tastaturi ali preko nosilca podatkov – kasete.

AC (adaptivno kontrolni) – regulacijski sistem omogoča avtomatično in samostojno prilagajanje optimalnim brusnim parametrom. Ti so:

– Zmožnost poravnavanja brusne plošče

- Hitrost pomika
- Vrtilna hitrost obdelovanca in brusca
- Hitrost oscilacije.

Območje števila vrtljajev brusnega vretena je od 21000 do 150000 vrtljajev na minuto. Na razpolago imamo šest vreten, ki jih uporabimo tako, da vsako deluje pri maksimalni moči. Vležajenje vreten je kroglično, mazanje pa je z oljno meglo. S temi vreteni nam je omogočeno zadostno število vrtljajev tudi za brušenje vrtin z manjšim premerom (0,18 mm).

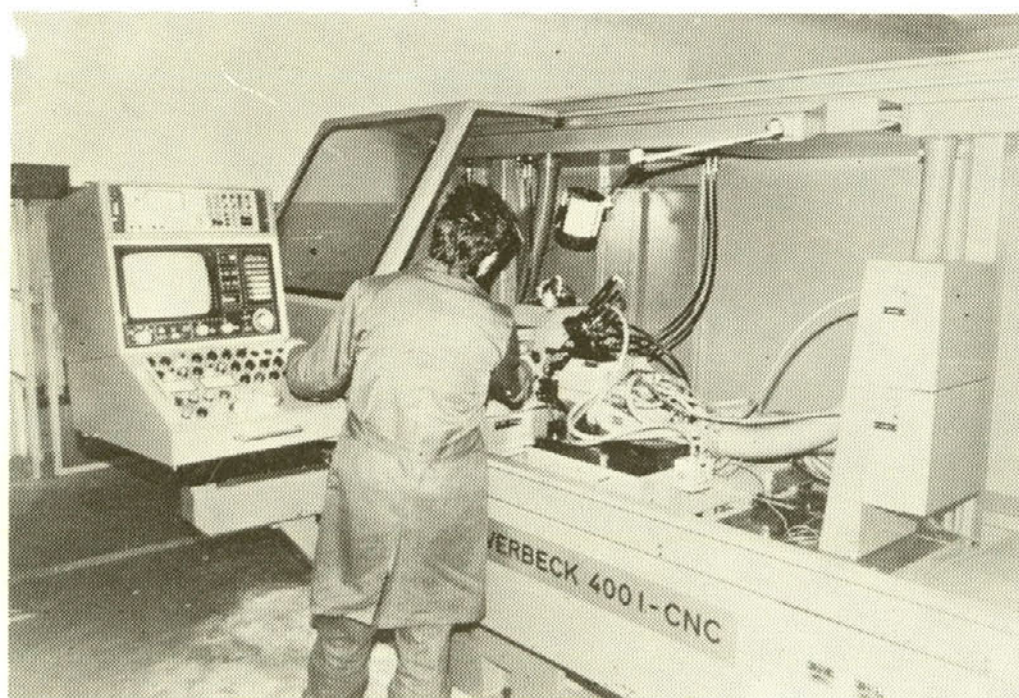
Rezalne hitrosti pri brušenju so od 25 do 35 m/2.

Pogon obdelovančevega vretena je realiziran z istosmernim motorjem, ki omogoča brezstopenjsko regulacijo števila vrtljajev od 0 do 1000.

Natančnost pri pozicioniranju po X in Z osi nam omogoča merilna letev.

Nov CNC stroj nam daje nove možnosti fine obdelave. Seveda vsak nov stroj s seboj prinaša tudi nove probleme. Upam, da jih bomo lahko uspešno reševali ter, da bo stroj kar najhitreje vračal vložen denar.

Marjan Žakelj

Marjan pri novem stroju za notranje brušenje

Teta: O dragec! Lepo je, da si zopet enkrat prišel. Kar tja sedi!"

Dragec: „Ne morem, teta. Včeraj smo dobili spričevala.“

• • •

Tinček je videl prvič ježa. Brž beži k materi in kliče:

„Mati, zunaj na cesti je krtača, ki sama hodi!“

• • •

Pa je res čuden in smešen ta svet. Luna sveti ponoči, a sonce podnevi. Naj bi raje svetilo sonce ponoči, kajti podnevi je itak svetlo.

NOVOSTI IZ INDOKA

Naslovi knjig, katere smo v zadnjem času prejeli v INDOK službi:

1. HIGIENSKI MINIMUM (dr. A. Kraker)
2. PROGRAM IZOBRAŽEVANJA 1987
3. NEMŠČINA ZA DELAVCE V ZUNANJI TRGOVINI
4. ING-REGISTER 1987
5. AUSBILDUNSMITTEL
6. BILDUNGS MITTEL
7. NONLINEAR DYNAMICAL SYSTEMS (P. A. Cook)
8. DEUTSCHE HANDELSKORRESPONDENZ
9. ELEKTROHIDRAVLIČKI SERVOSISTEM (R. Abdulji)
10. TOTAL QUALITY CONTROL (A. V. Feigenbaum)
11. STRATEGIC MANAGEMENT
12. CAD IM MASCHINENBAU (B. Wingert)
13. REGISTER VELJAVNIH PREDPISOV SFRJ IN SR SLOVENIJE 1987
14. ROBOT MODELLING -- Control and applications with software

---

— Pomisli, žena je ušla z Mihom, mojim najboljšim prijateljem.

— Od kdaj pa je Miha tvoj prijatelj? Saj sta bila sprta.

— Od tedaj, ko je odpeljal mojo ženo . . .

— Zdaj moram pa domov, da bom ženi skuhal kosilo.

— Kaj je bolna?

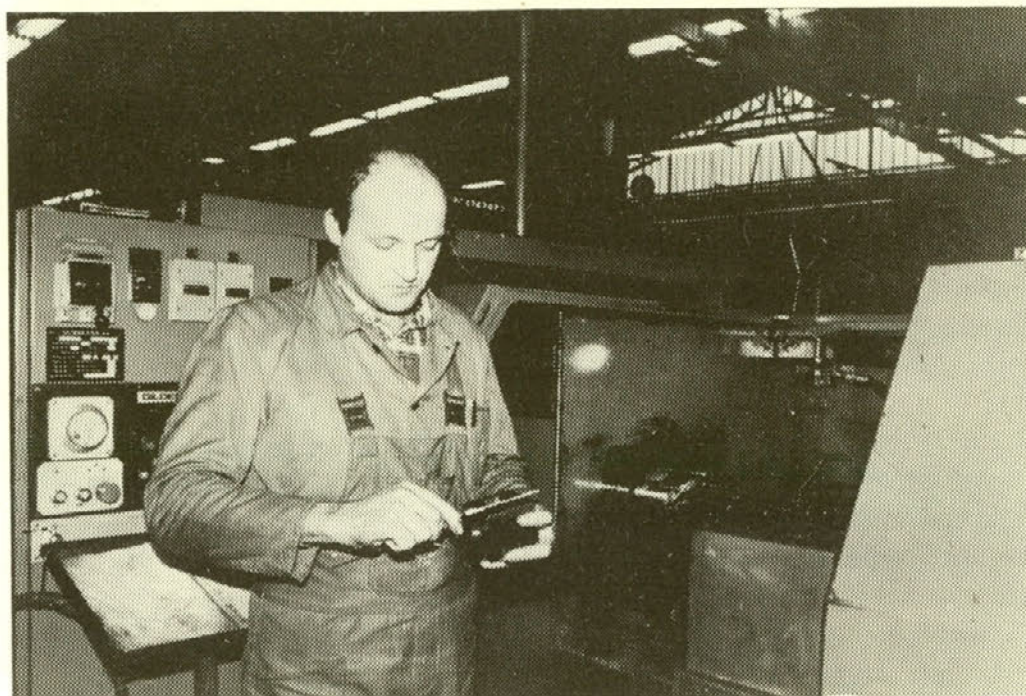
— Ne, lačna . . .

ALI SE POZNAMEO

Janko na delovnem mestu

Predstavljamo vam Janka Rupnik — delavca na NC stružnici v strojnem oddelku.

Ko sva z Jankom Rupnikom stopala proti sejni sobi domjenena, da se pogovoriva o njem, njegovih načrtih, hotenjih in življenju, ki naj bi tokrat zapolnila našo rubriko Ali se poznamo, sem v njegovih očeh bral misel: „Zakaj pa ravno jaz. Saj v delovno organizacijo dan za dnem prihajajo kadri in gotovo nisem edini, ki bi me lahko predstavili.“

Zakaj, zakaj, to večno vprašanje, ki si ga zastavljamo od mladih nog in nanje mnogokrat ne najdemo odgovora. Mogoče je bilo vodilo, da smo zbrali prav njega tudi to, da smo od tega že po videzu mirnega in predanega delavca pričakovali, da nam bo lahko povedal marsikaj zanimivega. Janko je namreč eden tistih, ki so že zakorakali proti četrtemu desetletju življenja, za njim je že polovica delovne dobe in zato s svojimi izkušnjami in neprestanim zanimanjem za dogajanja okrog sebe, lahko pove marsikaj.

Res, da je v Kladirvarju šele nekaj mesecev in pravi, da sedaj delovno organizacijo in delo šele dobro spoznava, vendar so njegovi prvi vtisi dobri. Ko je prišel k nam, se kar ni mogel načuditi, da je iz nekoč zastarele in slabo opremljene delavnice nastalo to, kar Kladirvar danes je. Meni, da ljudje ne vedo, da je danes to moderna, z raznovrstnimi stroji opremljena tovarna. Janko se je priučil za delo na NC stružnici in kljub temu, da je že precej stara, je z njo zadovoljen, saj dela še vedno dobro in natančno. Skoraj bi rekli, da je ponosen na to, da dela na tej. Gotovo hvala tej stružnici res ni neupravičena.

Janko je bil namreč na prejšnjem delovnem mestu v Alpini vzdrževalec strojev in je živel z njimi dan za dnem, jih razstavljal, mazal in sestavljal, poznal jih je skratka prav v srce. Res, da so bili njegova specializacija šivalni stroji v oddelku šivalnice, vendar ker pozna osnove delovanja strojev, jim zna tudi prisluhniti. Končno pa je to njegov osnovni poklic.

Janko se je namreč izučil za strojnega ključavničarja v Lito-

stroju. Dve leti je bil tam tudi zaposlen, toda ker je pravi Zavrčan tudi po srcu, sta ga rojstni kraj in domačija preveč vabila, da bi ostal med mestnim zidovjem, ki ga ni bil vajen. Tako se je zaposlil v Alpini, kjer je delal vrsto let. Toda vlekla ga je kovinarska stroka in želel si je spremembe ter prišel k nam. Zaenkrat se tu dobro počuti. Kot sem že omenil, to delo ga veseli in rad bi se izkazal in potrdil pri tem delu. Kdaj kasneje pa bi mogoče le še želel delati v svojem osnovnem poklicu. Posebno potem, ko je človek starejši, je delo na normi, ki se zahteva pri strožnici, precej naporno. Janko dela v dvoizmenskem delu. Pot iz Zavrtača v Žiri je sicer dolga, toda odkar je urejen prevoz s kombijem, ki ga skupno financirajo vse delovne organizacije iz Žirov, v tem ni nikakršnega problema, ker je tudi zamuda na poti mnogo manjša.

Tako mu ostane še dovolj časa za delo na manjši kmetiji, s čimer se ukvarja, kadar ni na delu v tovarni. Lani je obnovil silos in preuredil hlev, kjer stoji povprečno pet glav živine. Tudi ostala mehanizacija, ki je potrebna za delo na taki kmetiji, je pri hiši. Ker je sam zaposlen, ostane precej domačih obveznosti na ramenih žene, ki pa je doma, saj pri kmetiji in treh fantih dela res ne zmanjka. So tudi kooperanti s KZ Rovte, s katero dobro sodelujejo. Res, da Zavrtec spada pod Idrijsko občino, vendar so prebivalci zaradi oddaljenosti bolj povezani s kraji kot so Rovte in Žiri. Kot pravi Janko so ob robu občine in od občinskega središča oddaljeni, tako da povezava in sodelovanje ni tako kot bi moralo biti. Pa vendar je Zavrtec vas, ki dobro napreduje. Gradijo se nove hiše, za svoje potrebe imajo urejeno smučarsko vlečnico, še celo nočna smuka je možna, saj je smučišče osvetleno in še mnogo je zanimivega. Mogoče je med tistimi zanimivostmi tudi odla-

gališče nevarnih snovi, o katerem pa razpravljajo in pišejo druga glasila in mi zato ne bomo posvečali pozornosti. Še nekaj pa je, kar Janko s ponosom in zadovoljstvom pripoveduje o svojem kraju. Vsako zimo je bil v tej vasi problem pluzenja snega in zato so bile ceste večinoma neprevozne. Sedaj pa so kupili trakot in plug in tako jim sneg ne dela več takih preglavic.

Toda vrnimo se k Janku. V letu 1974 je začel tudi on graditi hišo in pravi, da je bila v tistih časih gradnja lažja. Bila so ugodnejša posojila, osebni dohodki in z njim standard sta rasla, pa tudi hrana je bila mnogo cenejša. Čeprav ima dan zapolnjen z delom v tovarni, nato pa še na kmetiji, najde čas tudi za delo v KS. Trenutno je predsednik gasilskega društva in kot sam pravi, je ponavadi tako, da kdor hoče delati lahko naredi marsikaj in mu ni nobeno delo dodatno breme. Seveda je tudi nekaj takih, ki so iz drugačnega testa in mislijo le nase in na svoje koristi.

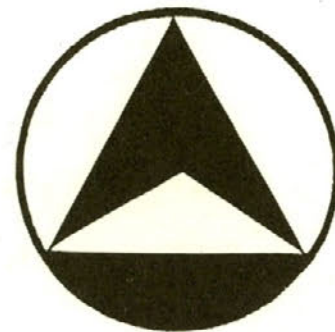
Kdaj pa kdaj pa tudi Janko pomisli nase. Ljubezen do glasbe in harmonika, iz katere kdaj ob prostem času izvablja prijetne zvoke, to je samo njegovo in to mu prinaša zadovoljstvo in sprostitve. Čeprav je v igranju harmonike samouk, se je z voljo in ljubeznijo naučil vleči svoj meh, tako da je večkrat zabaval tudi vesele svate po ohceti ali pa igral na veselicah. Sedaj tega ne dela več, toda harmonika mu je ostala.

Ponavadi zaključimo pogovor z željo, da bi se sogovornik kaj najbolje počutil v naši delovni organizaciji. V tem primeru pa je bilo drugače. Zadnjo besedo je imel Janko. Čeprav je po stažu v Kladivarju še zelo mlad delavec, pa vendar živi z njim in za konec je dejal, da želi, da bi šel naš razvoj naprej s takim tempom, da bi veliko pozornosti posvetili predvsem kvaliteti izdelkov, ker je le-to poročilo za nadaljnji uspeh. Obenem pa želi Janko

dobro počutje vsem sodelavcem.

Tudi naše želje so podobne tvojim in seveda upamo, da te bodo dobri vtisi o Kladivarju ter zagnanost in vztrajnost pri delu spremljali tudi vnaprej. Vedeti pa moramo, da vedno le ni vse tako kot si človek želi, to pa tudi Janko že sam dobro ve.

C. K.

Z NAMI ŽIVIJO

V prvmomajski številki glasila vam želimo predstaviti dva prizadevna bivša člana našega kolektiva. Tudi za tov. POTOČNIK Franca in Mici mirno lahko napišemo, da sta bila delavca, ki sta del prvih korenin naši delovni organizaciji, da je danes drevo, ki cveti.

Pa prisluhnimo, kaj nam je povedal tov. POTOČNIK Franc:

Vojna se je končala, pričeli so se novi časi, za skoraj vse ljudi so bila to leta prihodnosti, a z menoj je bilo malo drugače. Namreč pred vojno sem bil samostojen obrtnik in trgovec. Po vojni pa so bili novi predpisi,

Franc in Mici Potočnik

lahko si bil samo obrtnik ali samo trgovec. V tako majhnem kraju pa ni bilo dovolj zaslužka samo z eno dejavnostjo. Izgubil sem vse in pričel na novo, 28 let samostojnega dela, to preprosto niso bile lahke reči, spremeniti svoj način dela in se prilagoditi popolnoma novemu načinu dela. A treba se je bilo odločiti, po nasvetu in prigovarjanju župana sem pričel v KLADIVARJU. Bilo nas je 9. Najprej smo odšli na prakso v Železnike. Meni jo seveda ni bilo potrebno, saj sem imel že prej poklicno šolo in mojstrski izpit, a kljub vsemu; vse je dobro, kar se človek novega nauči. Z novim znanjem smo se vrnili iz Železnikov in pričelo se je delo. Nadzoroval sem delo v montaži in galvani. Skratka skrbel sem za dosledno izvajanje vseh del, katera so mi bila zaupana. Ko so končni izdelki odšli v prodajo, jih je bilo treba temeljito pregledati. Torej tudi vmesna in končna kontrola je bila na mojih ramenih.

Zaposlen pa sem bil od leta 1959 pa do leta 1965, vse do upokojitve.

V teh letih, ko sem bil jaz v delovni organizaciji KLADIVAR je bilo dovolj dela in zaslužka tudi. Kajti takrat je cvetela prodaja šestil, indikatorjev in mag-

netov. Kot dosleden obrtnik in trgovec, pa lahko mirno rečem, da so bili delavci mnogo premalo zainteresirani za delo in tudi discipline je manjkalo. Bil sem zelo strog, delavci pa me niso hoteli razumeti, da sem strog za njihov lepši jutri.

Ko sem se po svojem 42. letu aktivnega dela končno upokojil, nisem nikoli več pomislil na vrnitev. Takratni vodilni ljudje so me nagovarjali, naj se vrnem, a se nisem, kajti bolelo me je, ker ni bilo pravega odnosa in spoštovanja, niti komande. Dela pa mi tudi doma ni manjkalo, kajti pokvarjenih ur nikoli ni manjkalo. Škoda je le to, da mi sedaj vid ne služi več za tako delo. Ko je bila žena še zaposlena, sem kuhal, „pa še kako dobro“, delal na vrtu in še marsikaj.

Zadnji dve leti ne popravljam več ur, zato pa berem knjige, ženi priskočim na pomoč v kuhinji in na vrtu. Seveda pa moja 80 leta ne dopuščajo več vsega, kar bi človek želel. Imam pa še eno posebno veselje, zbiram znamke in sedaj sem napolnil že 6 albumov.

Na izkušnje, ki jih imam pa naj bodo to življenjske ali delovne, pa polagam mladini na srce – Ubogajte spoštujte delo in disciplino, kajti delo, ki ga

imate sedaj zadnja leta v KLADIVARJU, ga boste težko še kdaj kje drugje dobili. Če pa želite biti spoštovani, se izogibajte slabe družbe, prisluhnite starejšim, njihove izkušnje so večje. Zavedajte se dobro, da smo se mi kalili, ostale so izkušnje, „vprašajte za nasvet“.

Tov. Mici Potočnik pa pripoveduje takole:

Pričeli so se težji časi in treba je bilo razmišljati kam po zaslužek. Tudi službo ni bilo najlažje dobiti. V delovni organizaciji KLADIVAR se je pokazala potreba po montaži. Mož ni bil preveč navdušen, a kljub vsemu je bilo treba za zaslužkom. Kajti ena plača je postala premajhna, sinova sta odšla na šolanje v Ljubljano in postali so veliki izdatki. Tako se je pričelo delo in zaslužek in za prvih 14 dni dela sem zaslužila točno 420 din, tega ne bom nikoli pozabila. Prav zanimivo „začetek slab konec dober“ saj pokojnino dobivam kar v milijonih.

Zaposlena sem bila 20 let in v teh letih so me spremljala različna dela. Bila sem v montaži, tu sem izdelovala etuije za šestila, magnetne, indikatorje in risalne žebličke. Risalne žebličke sem izdelovala precej let, to je bilo prijetno delo, četudi so se moje sodelavke tega dela branile, se ga jaz nisem in tudi zaslužek je bil kar lep. Pred menoj je to izdelovala tov. Bosanka, a ji ni in ni hotelo to delo iti iz rok. Na zahtevo mojstra sem poprijela za to delo in še danes se rada spominjam za izdelavo le-teh. Seveda z zaslužkom je bilo pa tako, enkrat bolje drugič slabše. Najtežje je bilo, sko smo bili še v Novi vasi, ampak šlo je.

Delovni odnosi so bili kar zadovoljivi, bile smo ena z drugo, med seboj smo si pomagale. Ko pa je prišla mlajša generacija

so nas starejše zapostavljali, postajale smo odveč. Imam pa še eno lastnost, da nisem preveč zgovorna, to pa je izgledalo, da mlajšim ni odgovarjalo.

O vrnitvi nazaj na delo nisem razmišljala, le zakaj, se imam prelepo, vsaj zjutraj lahko malo poležim. Edino žal mi je to, ker imate sedaj tako dobrega direktorja. Ko bi bila mlajša, si bi želela vsaj nekaj let delati pod njegovim vodstvom. Morda se boste vprašali zakaj, zelo preprost odgovor, namreč od ljudi sem slišala, kaka kontrola in disciplina je postala pod njegovim vodstvom, to je pohvale vredno.

Na vsak način pa je sedaj veliko več časa za vse, bolj v miru gospodinjim, za kratek čas tudi klekljam, z možem se veliko pogovarjava. Delati ne morem veliko, pri sekalnici sem si poškodovala hrbtenico. Ko je človek mlad, ne občuti, sedaj pa, ko sem v letih, se mi krepko maščuje. Vsako leto znova komaj čakam poletja, da pride sin na dopust iz Nemčije, takrat potujemo po domovini in tujini, tako da ostanejo lepi spomini preko celega leta.

Mladim pa ta nasvet, poslušajte radio, berite časopise. Vsi nam govorijo o krizi, zato bodite pridni in pozorni. kajti bati se je, da ne bodo vaše pokojnine take kot je bila moja prva plača. Mnogo težje se je navaditi slabega kot dobrega. Iz slabšega na boljše gre lažje kakor obratno.

Julijana Leskovec

V POKOJ ODHAJA BOGOMIR COKAN

Čas teče in nihče ga ne more ustaviti, pa če bi to še tako hoteli. In tako se tudi v Kladivarju vedno pogosteje srečujemo s tem, da delavci odhajajo v svoj zaslužen pokoj. Za njim pri-

hajajo drugi mlajši. „Mladim moramo dati možnost, mi starejši pa se moramo umakniti“, pravi tudi Bogomir Cokan, ki odhaja junija in obenem navaja, da je prav to eden izmed razlogov, da se je odločil za predčasno upokožitev. Seveda pa to ni edini razlog. Še poln energije in volje, hoče v življenju storiti še marsikaj. Vsega, kar ima v načrtih, nam seveda noče izdati, vendar po razburljivem in pestrem življenju, bi rad po svoje v miru preživel še ostala leta, ki mu jih bo naklonila nadaljnja življenjska pot.

Fredi še vedno aktiven

Bogomir je pognal svoje korvine v Mariboru. Nisem ga vprašal ali je Štajerc ali Žirovec, saj je večino svojega življenja preživel v Žireh. Sodelavci ga poznajo kot Fredija in on nam tega ne zameri. In le zakaj nam bi? Bogomirjev je tudi v Žireh mnogo, a Fredi je le eden in še ponosen bi moral biti na to.

Bogomir je imel težko mladost. Pravi, da kot otrok ni doživel veliko lepega in tudi to je eden izmed vzrokov, da želi to vsaj delno nadoknaditi sedaj. Po končani osnovni šoli se je namreč izučil za strugarja v mariborski Metalni. Toda kot mnogo njegovih znancev in prijateljev, je odšel tudi on na delo v bosanski Travnik, kjer je skupaj z družino živel pet let. Med tem časom sta se mu rodila oba otroka. In pot ga je nato pripeljala v Žiri. Tu se je zaposlil v mehanični delavnici Alpine in bil prvi KV strugar. Toda vztrajnost in volja sta ga gnala naprej. Ob delu je obiskoval še srednjo komercialno šolo in kmalu se je, na pobudo takratnega direktorja Ambrožiča, znašel v Kladivarju kot referent za kooperacije. To delo je opravljal dokler se v novi proizvodni hali ni ustanovil nabavni oddelek, ko je postal njegov vodja.

Fredi se rad spominja dogodkov iz svojega službovanja. Čeprav je bilo veliko težkih trenutkov, pa je na te kar malo pozabil in večkrat mu pred oči stopajo le vesele urice, ki jih je preživel v okviru svoje zaposlitve.

Teh pa je bilo prav tako mnogo, saj so stalni stiki z ljudmi, dogovarjanja in pregovarjanja prinesli tudi veliko zabave.

Seveda je bilo treba tudi veliko delati. Za nabavo je bilo najtežje pred leti, ko je bila velika kriza za nabavo materiala. Po mnenju mnogih je bila za zastoje kriva nabavna služba, vendar Fredi pravi, da vedno temu le ni bilo tako. Delavci nabave se mnogokrat trudijo in

poskušajo na vse načine, toda ker vladajo na našem trgu neurejene razmere, materiala ni mogoče dobiti v času, kot si ga načrtujemo. Tudi na cene Kladivar kot majhna delovna organizacija nima nikakršnega vpliva. Večkrat se pojavlja problem, ker naša delovna organizacija naroča in nabavlja majhne količine materiala, proizvajalci pa so bolj zainteresirani za kupce z večjimi količinami. Tako nastajajo pri nabavi še drugi problemi, ker trgovina ne vrši svoje prave funkcije in nastopa le kot posrednik v proizvodni verigi. Zanimivo je tudi dejstvo, da nabava v Kladivarju že od same ustanovitve dela z istim številom ljudi, čeprav se je v tem času količina raznega blaga zelo povečala.

In Bogomir je vesel vsakega napredka, saj je v naši delovni organizaciji rasel, se z njim izpopolnjeval in z njim doživel lepe in grenke trenutke kmalu od začetnih stopinj naše delovne organizacije. Še dobro se spomni, kako nerodno mu je bilo, ko so prišli na poslovni obisk tuji državljani in jih je moral voditi skozi prostore tedanje „štale“. Tedaj jim je skušal pač razložiti, da je ta delovna organizacija še v razvoju in da bo nekoč drugače. Njegove napovedi so bile pravilne in zato danes toliko bolj s ponosom vodi iste poslovne partnerje skozi lepo urejeno in sodobno tovarno.

Drugače pa pravi, da v njegovem poklicu še vedno veljajo dobri poslovni običaji in poslovna etika. Pismene pogodbe so velikokrat zgolj formalnost, ker v primeru, da tudi osebno poznaš poslovne partnerje, veliko lažje dobiš željeno blago, predvsem pa v krajšem času.

Še in še je pripovedoval naš Fredi. Kar malo prazno bo, ko bo odšel. Toda kaj hočemo, svet se bo vrtel naprej, Fredi pa bo živel življenje krepkega in vedrega upokojenca na Plevni v Škofji Loki, kjer si je pred kratkim sezidal hišo. Pravi, da nas bo

rad obiskal, kadar ga bo pot zanesla v Žiri, vesel pa bo tudi vsakega obiska iz naše sredine. Še naprej se bo veselil Kladivarjevih uspehov in upa, da bo teh čimveč.

Tudi mi želimo, da bi Fredi lahko uresničil vse cilje, ki si jih je zastavil ter mogoče dodal še kaj novih, ko bo s svojimi vnučki in ostalimi užival življenje upokojenca, kot si ga je sam zaželel.

PAPIRNATA VOJNA

V „Rjavi pločevini“ je spet zapihal nov veter, ki je grozil, da bo močno skalil medsebojne odnose. Vodja kadrovske službe Janko Kadrovček je sklical sestanek vodij oddelkov. Ker se je držal načela, da morajo biti sestanki kratki in jedrati, se je po polurnem uvodnem nakladanju lotil zadeve kar takoj: „Tovariši, znano vam je, da bomo v kratkem ob nekaj sodelavcev. Dva gresta v zasluženi pokoj, eden bo odslej združeval svoje delo v podjetju „Krtova luknja“. Omenjeni tovariši so opravljali svoje delo na vodilnih delovnih mestih in jim bo potrebno najti zamenjavo. Na dan s predlogi!“

Po temeljitem premisleku, preudarku, tehtanju in razčlenjevanju, so se odločili za tri kandidate. Vedeli so, da so to pridni, odgovorni in vestni možje. Poklicali so jih torej v pisarno pred svoje-obličje, kjer jih je nagovoril vodja obratov Jurij Glavni: „Tovariši, ker ste se do sedaj izkazali pi svojem delu, smo se odločili, da vas postavimo na nova, višja delovna mesta. Opraviti boste imeli z ljudmi, zato glejte, da boste pošteno opravljali svoje dolžnosti. Zahtevajte red in disciplino. V oddelkih nobene pi-

jače in praznovanj. Kršilce takoj prijavite na disciplinsko komisijo. Povečajte storilnost, stisnite norme, izboljšajte organizacijo. Za morebitno neangažiranost ste odgovorni osebno meni. Če bom ugotovil, da ne delate po navodilih, boste odleteli, saj se za ta delovna mesta kar pulijo!"

Ko jih je tako „napumpal“, da so kar malo zrastle, so zapustili Kadrovcovo svetišče. V naslednjih tednih so nastopili svojo novo službo. Za vodjo kontrole je bil imenovan Franček Kontrolček. Komaj se je dobro vpeljal na novi dolžnosti, že je sklical svoje podrejene in jih nagovoril: „Tovariši, od sedaj naprej bomo orali po novem načinu. Zadnje čase se je v tem oddelku delalo malo preveč po domače. Discipline ni, pri svojem delu so nevestni, žigosanje delovnih nalogov je tako, da bi se človek zjokal. Odslej bo imel vsak izmed vas svojo evidentno številko, naloge bom osebno sproti preverjal. Če bom ugotovil nepravilnosti, bo hudič. In pazite pri kvaliteti! Kdor bo slabo pregledoval izdelke in jih celo potrdil, temu bo trda predla. Poznalo se mu bo pri plači, da bo kar debelo gledal.“

Ko je svoje podrejene tako spravil v strah, jim je dal navodila za nadaljnje delo. Kot vsak novi šev se je hotel pokazati, da je boljši od svojega predhodnika, zato je vpeljal nekaj novosti, ne da bi se pri tem vprašal, če so te novosti koristne za nemoten potek dela. Seveda pa je nekaj novega tudi moral pokazati, saj so nadrejeni to od njega pričakovali. Ne bi bilo pametno, če bi se jim zameril že takoj na začetku. Kaj se je dogajalo v naslednjih dnevih v „Rjavi pločevini?“

Delavec v montaži končnih izdelkov Gašper Izvičaj je zmontiral zaboj hidravličnih sklopov in kontrolor Mihec Merilo jih je vrgel na preizkus. Sklopi so lepo delovali in še isti dan so jih odpremili naročniku. Ker pa

Piše naš stalni dopisnik Matevž Pečelin

Gašper ni imel delovnega naloga, katerega je dobil v roke šele čez en teden, mu ga Mihec Merilo ni hotel žigosati, da je delo v redu opravil. Na vprašanje, kaj je pri vsej stvari narobe, je bil Merilo kratek: „Naročeno mi je, da moram nalog žigosati takoj po opravljenem delu. Če naloga nisi imel, to pripiši sam sebi, kaj pa sploh delaš, če nimaš naloga? Za teden dni nazaj ne žigosam niti papirčka in pika!“

Šele po posredovanju pri vodji izmene in vodji kontrole, je Gašper dobil predpisani žig. Tekanje po delavnici od enega do drugega, ga je stalo veliko živcev in hude krvi. To pa še ni bilo najhujše. Zopet je namreč dobil v delo hidravlične sklope kot ponavadi brez spremljajočega delovnega naloga. Gašper je za lučal orodje v predal, sedel v kot, dela pa se ni dotaknil celo dopoldne. Ko ga je vodja obrata zalotil pri brezdelju, se je Gašper Izvičaj po hitrem postopku

znašel na disciplinski.

Delavec Božo Monter je sestavil dvesto zračnih ventilov, jih oddal v kontrolo in se po opravljenem delu zadovoljno odpravil domov. Drugo jutro je že navsezgodaj sitnaril v kontroli z delovnim nalogom v rokah. Precej truda ga je stalo, da je ugotovil, kateri kontrolor je prejšnje popoldne preizkušal njegove izdelke. Ko ga je končno le iztaknil, mu je ta rekel: „Žigosal ti bom samo sto kosov, ker je ostalih sto kosov pregledal moj sodelavec Jakec Preizkus.“ Blaž se je podal na lov za Jakcem, da bi mu ta žigosal še ostalih sto kosov. Po dolgem iskanju je izvedel, da bo Jakec prišel v službo šele popoldne. Ko je ob dveh zvonec naznanil, da je dopoldanska izmena končana, Jakca seveda ni bilo od nikoder. Da je bilo zamujanje v službo njegova stara bolezen, tega menda ni potrebno poudarjati. Gašper ga je

čakal celo uro in pri tem preklinjal, da se je kar svetilo. Doma je imel namreč naročene zidarje.

Pepe Vijačnik je sestavljal krmilne ventile. Ko je bilo delo opravljeno, je ventile dostavil v kontrolo. Ker pa je ravno takrat kontrola imela dovolj drugega dela, so zaboj porinili v kot, kjer je čakal na boljše čase. Ležal je v kotu celih štirinajst dni. Prišel je konec meseca, ko je bilo treba oddati naloge v obračun. Pepe je pričel težiti v kontroli, da bi mu nekdo žigosal nalog. Pa jih je slišal, da je bilo veselje. Mihec Merilo ga je spovedal takole: „Ja kaj misliš? Da bi ti jaz dajal žig za kose, ki jih nisem pregledal? Mi še na misel ne pride. Ali hočeš, da me dajo na disciplinsko? Žigosal ti bom takrat, ko bodo ventili pregledani. Žigosanje na up ne pride v poštev, če ti kaj ni prav, se obrni na našega šefa Frančka Kontrolčka.“

Zopet tekanje po delavnici gor in dol, prepričevanje, dokazovanje in jeza, preden je Pepe Vijačnik dobil svoj žig. Dogajalo pa se je še vse kaj drugega. Gašper Izvijač je sestavil dvesto oljnih čistilcev. A glej ga šmenta, pri pregledu se je ugotovilo, da jih deluje samo sto. Kriva je bila konstrukcijska napaka, ker tehnolog Simon Računalo ni do časa popravil napačno risbo. Seveda na to napako monter Gašper ni imel nobenega vpliva. A ko je po opravljeni kontroli hotel dobiti svoj žig, mu je kontrolor žigosal samo sto kosov. Na vprašanje zakaj tako, mu je kontrolor odgovoril: „Kako naj žigosam dvesto kosov, če jih deluje samo polovica, ostali pa so izmetni? Kaj mene briga, če si sestavil dvesto, tristo ali celo tisoč oljnih čistilcev, jaz žigosam samo tisto, kar deluje, delovalo pa jih je natančno sto, in zadnje dobiš žig. Ostale pa zaradi mene lahko odpelješ v Dinos“.

Gašpar se je repenčil, da je sestavil dvesto kosov in hoče imeti žig, četudi so vsi do zadnjega izmetni. Je mar on kriv, če

je dobil v roke slabe polizdelke? Naj se znesejo nad malomarnim tehnologom Simonom Računalom, ki je zabrkjal risbo, njemu pa naj priznajo pošten žig za pošteno opravljeno delo.

Takih in podobnih primerov je bilo še veliko. V „Rjavi pločevini“ se je pričela prava papirnata vojna. Pulili so se okrog delovnih nalogov, da je bilo veselje. To je bilo tekanje po pisarnah, telefoniranja, hudih besed in res je bilo pravo čudo, da se ni vnel čisto spodoben pretep, ko je Blaž Monter ozmerjal Frančka Kontrolčka, da je navaden birokrat. Seveda to ni bilo čisto res, saj je vodja kontrole le izpolnjeval navodila svojih nadrejenih. Papirna vojna pa se nadaljuje in delavci se ubadajo z nalogi, namesto da bi delali, saj kaže, da je papir postal važnejši, kakor izdelki.

Ob vsem tem je Pepe Vijačnik modro pripomnil, da se bo v prihodnosti moral vsaj en oddelek „Rjave pločevine“ preusmeriti v proizvodnjo papirja, sicer bo podjetje zašlo v resne težave. Sicer je poznano, da je Pepe hud nergač, ki nič ne ve, a v tem primeru ni bil daleč od resnice.

Matevž Pečelin

KADROVSKE NOVICE

V času od 16. 2. 1987 do 31. 3. 1987 so delovno razmerje z delavci naše delovne organizacije prenehali:

1. Janez Trojar, inž. strojništva, sam. projektant v PI
2. Ivo Ušeničnik, NK delavec, strugar I, II

Iz JLA so se vrnili:

1. Milan Žibert,
2. Igor Albreht, str. ključavničar, monter HK II
3. Ivo Gantar, orodjar, orodjar II

4. Jože Petrovčič, strojni ključavničar, obdelovalnica

5. Janez Urh, strojni tehnik, procesni kontrolor

V JLA je odšel:

1. Janko Logar, strojni ključavničar, obdelovalnica

V pokoj je odšla:

1. Zofka Jereb, kuharica

Trenutno je v naši delovni organizaciji zaposlenih 318 delavcev.

... pripravlja Janez Vidmar

PESMI

DEČEK

*S hitrimi koraki je stopal
v središče nenasilja, v žarišče
krvavljenja nekega dečka.
Atmosfera ljubezni v pogovoru s časom.
Prebujanje v zelo strmem jutru.
Poudarjanje nebeško sinjih oči.
Izkristaliziranje neprobojnih čustev.
Čisto, neposredno kramljanje o tem,
da sem stal na peronu in vlak,
ki me je odpeljal, ni bil moj ljubljenec.*

*Lebdeče pokopališče se sreča
z osebo mojega zdravja.*

*Instinktivno pogovarjanje
s stoletno dušo lepote.
V odnosu na srečanje poznojesenskega
velikodušja, žarečega listja,
odpadlega v raznih barvah, po gmajni
nastlane rodovitne prsti, razpršene
od vetra. Sem ter tja rastejo visoke
smreke, z ostalimi drevesi. V spoštljivi
oddaljenosti se opirajo in vpletajo
v svojo vetrovno glasbo, tvoj obraz,
moj obraz in like a hurricane.*

*Deček pa se igra v mivki
in se pogovarja s stoletno dušo
lepote, tako preprosto in iskreno.*

Franc Kopač

BLIŽINA DREVES

*Nahodil sem se
zgornjedobračevskih
steza,*

*z vsemi skrajšavami
in z vsemi podaljški,
ki so vodili tja,
kamor je hotelo
tudi moje srce.*

*Po dnevu ali po noči.
V soncu, dežju ali snegu.
V vetru ali brezveterju.
S klobukom ali brez njega.
V supergah ali v modni obutvi.
V kavbojkah ali v najnovejši
obleki s kravato,
v barvi, ki mi je pristajala.*

*Nahodil sem se
zgornjedobračevskih
steza,
od rojstva do smrti.*

Franc Kopač

PESMI

JAREK UJETNIKOV

Skopali so nam globok jarek.
Korakala je četa ujetnikov
v ta jarek
in po njem do reke blaznosti.
Iztrgali so jim vsa srca
in davi smo jih jedli za
večerjo,
brez vednosti,
da so bila izkrvavljena.

Še zdaj se sliši glas,
ki kliče iz divjine,
ki kliče izza mrež
in zaporniških rešetk!

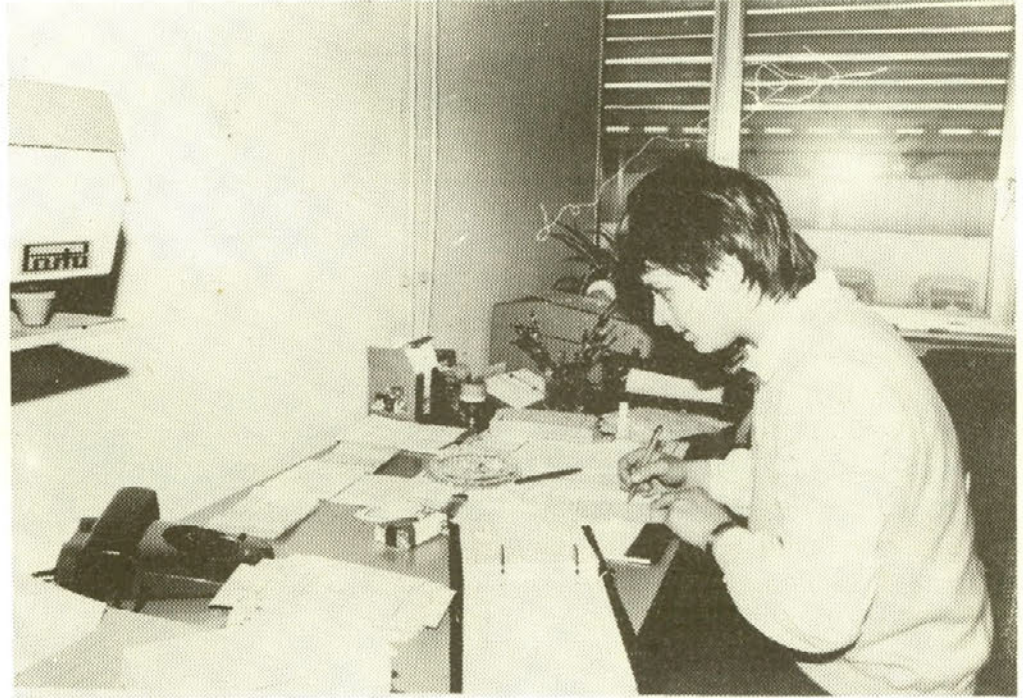
Končali smo z večerjo
in glasovi so utihnili.

Zdaj kriči iz nas
in tiho,
brez besed
poslušamo te klice,
ki proseče in strahotno
prosijo vrnitve

Ničesar nismo jim
pustili
in nismo se mogli ukloniti
njih drvečim v dalj
hotenjem.

Stopili so iz veje —
na tla,
ki več ne rodijo sadu.
In s kislino so jim
mazali krvave rane.

Podirali so mesta,
rušili zidove,
sežigali spomine,
in jih metali
v sod
brez dna.

Ljubiteljica poezije Irena Tratnik

Kako hudičevo strahotno
so ječala srca v nas,
a nas nihče ni slišal,
ker smo utrujeni obstali
v globokih jarkih

in
davi
so
nas
zasuli.

PESEM ČRNSKE KOLONE

I. T.

Ijudje v okovju, kjer rožljajo le verige
in lisice na okrvavljenih rokah . . .
izmučeni, življenja željni pogledi.
bose noge, polne žuljev, blata in prahu!
krvoločneži z biči ob straneh,
zverinski kriki belih in
krvava tišina črnih, pogumnih, umirajoči
dolga je kolona izžetih oči
in mrzlih src . . .
malo je neusmiljenih biričev,
ki ne vsebujejo človeštva — kot roboti so
in to okovje, ki jih veže med seboj
samo zato, ker je njihova polt temna in
ker so bratje vsi:
od komaj živih do že davno pokopanih .
v njih srcih je boj
le rok ne morejo premikati in
glas jim je onemel od žeje.
molče gredo proti smrti,
le okovje trga to tiho prerijo
in kriki onemoglih barab . . .
in v srcu si pojejo črne pesmi,
njih pesem pa nemo kriči
večnosti ponosa, črnske krvi . . .

I.T.

ŠPORTNE NOVICE

Za nami je še ena smučarska sezona, tekmovanja letnih športov se bodo iz dvoran preselila na prosto, preostalo nam je le še nekaj rezultatov smučarjev in tekačev.

Na Arehu so ob koncu februarja potekale XI. zimske športne igre ZPS, katerih organizator je bila METALNA iz Maribora. Seveda smo KLA-DIVARCI spet tekmovali s številno ekipo, čeprav letos precej oslABLJENO. To se je seveda poznalo tudi v skupnem seštevku, kjer smo s prejšnjega tretjega zdrsnili za mesto nižje, kljub temu pa smo osvojili kar nekaj medalj. Sedaj se je pokazalo, da naši tekmovalci in navijači znajo poskrbeti za dobro vzdušje, saj so bili tudi letos v središču pozornosti. Vsekakor so bile v ospredju pustne šeme, Janez Žakelj—Šurda pa zanesljivo da leč pred vsemi. Požel je največ aplavza, čeprav se ni uvrščal na najboljša mesta, s tem pa tudi kar nekako zasenčil zmagovalce.

Poglejmo si še nekaj rezultatov iger, na katerih je sodelovalo 700 tekmovalcev in tekmovalk.

Takole je Majda tekla drugemu mestu naproti

VELESLALOM

MOŠKI

do 29 let

Marko **PODOBNIK** — 1. mesto

od 30—39 let

Ciril Kavčič — 3. mesto

Mirko Istenič — 4. mesto

od 40—49 let

Vinko Albreht — 7. mesto

ŽENSKE

od 30—39 let

Romana Cankar — 5. mesto

Slavka Fajdiga — 10. mesto

nad 40 let

Majda Bogataj — 10. mesto

TEKI

MOŠKI

do 29 let

Marko Moinar — 2. mesto

Marko Kavčič — 5. mesto

od 30—39 let

Janez Kosmač — 3. mesto

od 40—49 let

Stane Slabe — 4. mesto

Vinko Albreht — 8. mesto

Andrej Starman — 10. mesto

ŽENSKE

do 29 let

Romana Cankar — 4. mesto

Stana Gantar — 9. mesto

nad 40 let

Majda Bogataj — 2. mesto

KOMBINACIJA

Ženske nad 40 let

Majda Bogataj — 4. mesto

Moški od 40—49 let

Vinko Albreht — 3. mesto

Stane Slabe — 5. mesto

Moški nad 50 let

Janez Žakelj — 11. mesto

VELESLALOM

1. METALNA	1169,3 točk
2. STT	1138,1 točk
3. LITOSTROJ	1131,8 točk
4. KLADIVAR	875 točk

TEKI

1. LITOSTROJ	1104,2 točk
2. STT	901,4 točk
3. METALNA	861,6 točk
4. KLADIVAR	760,2 točk

SKUPNO

1. LITOSTROJ	2236 točk
2. STT	2039,5 točk
3. METALNA	2030,9 točk
4. KLADIVAR	1635,2 točk

Težka proga je naše „veterane“ kar dobro izmučila

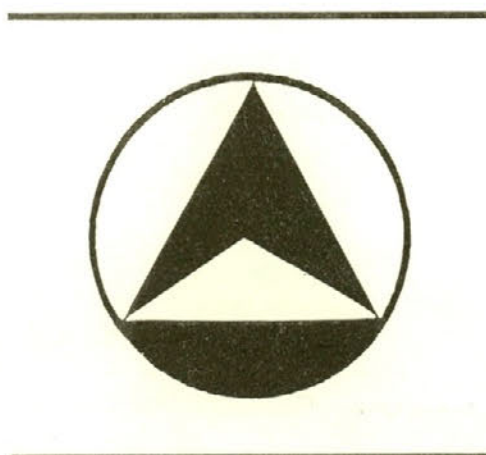
Prav tako so naši tekači in veleslalomisti sodelovali na obeh občinskih prvenstvih. Na veleslalomu, ki je bil na Starem Vrhu nismo dosegli vidnih uvrstitev, medtem ko smo na smučarskih tekih v Gorenji vasi tekmovali nekoliko bolje, še najbolje se je uvrstila Majda Bogataj, v kategoriji žens nad 30 let je zasedla četrto mesto.

Nastopali smo tudi v dveh trim ligah. V namiznoteniški ligi smo vse do letošnje sezone krojili sam vrh, tokrat pa smo med 16-imi ekipami zasedli 9. mesto.

Po večletnem premoru so se spet zbrali najboljši žirovski šahisti. V ligi je sodelovalo 10 ekip, prvo mesto je osvojila ALPINA, KLADIVAR pa je bil šesti.

Pričel se je tudi drugi del trim lige v malem nogometu, v kateri po prvem delu vodi KLADIVAR-KSV, ki ima 4 točke naskoka pred zasledovalci in tako lepo priložnost, da prvič postane prvak.

Srečo Gaber

Janez Kosmač je v svoji kategoriji zasedel 3. mesto

Takole pa so bile našemljene
Kladivarske šeme

Janez Žakelj — Šurda je bil na
Arehu v središču pozornosti,
imel pa je tudi daleč največ pri-
stašev

Milan materi: „Že spet mažeš
za Lenko tako na debelo surovo
maslo na krih?“

Mati: „Ne, Milče, to je zate!“

Milan: „O, joj, pa tako na
tanko!“

„Janez, ti si lahko dober in
priden fant, če le hočeš!“

„Saj hočem, mama, samo
vedno kaj vmes pride.“

„Ti se moraš učiti angleščine.
Pomisli vendar, da govori ta jezik
približno 200 milijonov ljudi.“

„Oh, oče, potem jih je pa res
že dovolj.“

— Kaj ti je reka sinoči žena,
ko si prišel okajen domov?

— Vsega še ne vem, ker še ni
končala.

— Kaj samo 100 dinarjev mi
ponujate za to sliko? Sam sem
dal samo za platno več.

— Da, toda tedaj platno še ni
bilo zamazano . . .

— Si že kdaj doživel nesrečo
na železnici.

— Že. V predoru blizu morja,
ko sem namesto hčerke poljubil
njeno mater . . .

— Tvoja žena je prav gotovo
zelo pridna?

— Zelo. Davi sem se vrnil ob
štirih zjutraj domov, pa je še
vedno stala z metlo pri vratih.

— Moja žena zna kuhati, pa
noče.

— Moja žena pa ne zna ku-
hati, a vseeno kuha.

— Veste moj mož je profesor.

— O, potem je pa gotovo zelo
pozabljiv . . .?

— Ne bi rekla. Zdaj že nekaj
dni ne hodi več spat k tisti dru-
žini, s katero smo lani zamenjali
stanovanje.

— Bi ga ti vzela, če bi bila na
mojem mestu? Odkrito povej.

— Na tvojem mestu bi vzela
vsakega.

– Kako pa so kritiki ocenili dela tega slikarja?

– Sploh se niso mogli zediniti. Nekateri so menili, da je škoda platna, drugim pa se je zdelo škoda barv.

– Pravite, da slišite glasove, a nikogar ne vidite? sprašuje psihiater svojega pacienta.

– Tako je . . .

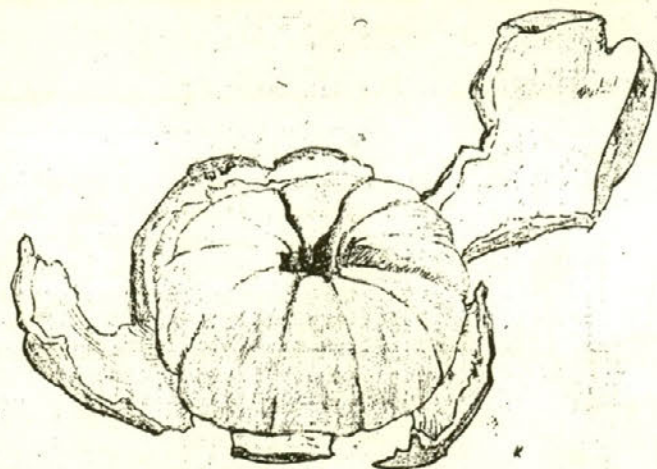
– Kdaj pa se vam to dogaja?

– Vedno, kadar komu telefoniram.

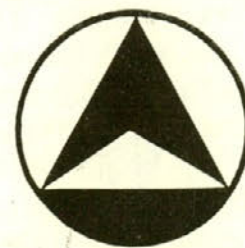
– Draga, kdaj si spoznala, da me ljubiš?

– Tedaj, ko sem opazila, da me jezi, če ljudje pravijo, da si idiot.

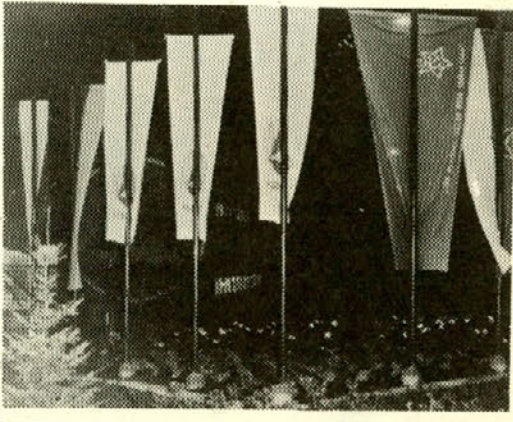
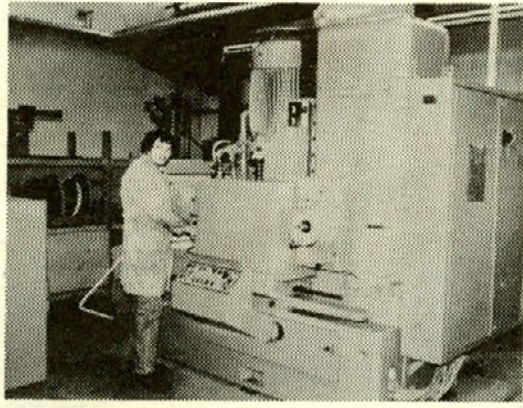

ČAKAM, DA BOM ZRASTEL!

Pomlad prihaja, vsi odlagamo vroča oblačila.

PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA

	DEL ZRAKA	SLABIC	PREDSTAV. MOŠKE GA SAMOSTANA	UTEZNA MERA	STARA PLOSK. MERA	KARDELI EDVARD	JUGOSL. PEVKA (VOČA)	KOVINSKA VEZIVA											
ZAPISNIK O POGAJANJ - IH																			
ZLOŽLJIVA SUKANICA																			
SLOV. SLIKARICA (KOBILICA)						IVAN TAVČAR													
POKRAJINA V JAR						DEL LJUBLJANE NADUSEK						PLANINSKO DRUŠTVO KARBIDNA TRDINA						STANJE BREZ VOJNE	
						ENAKI ČRKI						TURSKO IME INSTRUMENT LANDING SYSTEM							
						HOMOGENA TELESNA PRAVILNIH OBLIK													
						MIROVNI SPORAZUM VELESIL						ZDRUŽENA ARABSKA REPUBLIKA 100 m ²							
						ŽENSKO IME	NAZIV ZA PRAVNJKA	KITAJSKO MESTO KNIN										ŠPORTNA OBLIKA SABLJANJA	NAJVEČJA FILMSKA NAGRADA
1. MAJ	SESTAVIL C.K.	ČEŠKI SKLADATELJ SRB. PESNIK (VASKO)										PLETENINA ZA FERILO IGLAVEC							
	PESTRNA LESENA POSODA																	KESANJE OSVEŽ. PIJAČA	
PREBIVALEC OB KOLPI										TOVARNA V CELJU FRANČ. SALEŠKI								NOBOM. KLUB IVAN MEŠTROVIČ	
TOČKA										NAJNOVEJ. ZASTAVIN AVTO									
PRITRDILNICA			HAHNU							SARAJEVO								RIM. BOG LJUBEZNI	

Za „Prvomajsko nagradno križanko“ razpisujemo tri praktične nagrade, ki jih bomo izžrebali med pravilnimi rešitvami.

Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki jih boste oddali Tinci Gantr v INDOK do vključno 15. maja 1987. Imena nagrajencev bomo objavili v naslednji številki glasila.

Pri reševanju želimo vsem veliko razvedrila.

„Kladivar“ je glasilo KLADIVARJA tovarna elementov za avtomatizacijo Žiri, Industrijska c. 2. Ureja ga odbor za obveščanje: Ciril Kacin – glavni urednik, Brane Šubic – odgovorni urednik, Jure Možina – tehnični urednik, Stand Gantar – foto, Tinca Gantar – administrator, Julijana Leskovec – predsednik.

Naklada 450 izvodov